

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Divendres 2 de Mars de 1900

Núm. 3505

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibreries d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, llograffa Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes	Pla. 1
En provinças trimestre	3'50
Extranjer y Ultramar	7
Anuncis, a preus convencionals	

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més contribució de la província.

RUPESTRIS LOT

Hi ha els mil barbats superiors pera vendre Junts ó en part.

OLIVA Plassa Baluart (a) Garrofas

Secció doctrinal

L' estat del catalanisme

Qu' estém á punt de guanyar lo plet, ja no hi ha cap dubte. Lo continuat progrés de nostra idea ens ho diu y encare que per las circumstancies no s' extengués en la proporció prodigiosa de lo que ho fa, sempre veuríam guanyar camí ensentiantnos que, tart ó aviat, l' organisme exhuberant y jove regneria sobre los restos del jegant esguerrat y tisich, porque es lley de la vida.

Aquells boijos d' altre temps no hem deixat may de creure en nostra renaixensa, may hem perdut l' esperança d' un avenir. Però avuy, al adonar-nos de l' infinitat de companys de bojeria que per tot arreu trovem, hem dibuixat una rialla de satisfacció al mateix temps que mirant al entorn hem pensat: Perqué aquest cambi en to pensar? Com los hem guanyat en pochos dias aquets deu anys de lluyta? Ha sonat pera Catalunya l' hora de la resurrecció? No, catalans, no hem guanyat encare, pro hem arribat en l' últim periodo de constitució; anem á individualisarnos com á catalans, com á fills de Catalunya, que es nostra pàtria y aixó que en la Naturalesa sempre ha sigut aixís, anem á ferho veure á la llum del mon porque quan tots tindrem noció de nostra pàtria y la voldrem lliure, llavors serem un poble que vol viure y tindrem dret á la existencia política porque llavors nosaltres serem Catalunya. Avuy som molts pero encare no 'ns hem contat; potser som en majoria los que coneixém á Catalunya tal com deuria esser y volém, pero estém disgregats, busquem diferent camí y apenas si ens coneixém los uns als altres y lo que 'ns falta tant com lo número es la cohesió, tant com l' entusiasme es la unitat que ha de durnos la victoria. Mireu lo que es lo catalanisme d' avuy en son procés històrich y 'l veureu indefinit, indeterminat en son principi, porque l' amor brilla primer en cors de poetas que ab sos cants donaren la primera nota á l' esclat grandió de entusiasme patri que s' concretá després en una idea política, més tart en tot un sistema polítich y social.

De la afició á la nostra terra, á nostra parla y á nostres cants ne sortí nostre convenciment á favor de la descentralisació, nostre entusiasme per la idea catalanista; avuy sols ens falta cohesió pera precipitar la victoria; arreu se notan las manifestacions d' aquesta idea y si permaneixém íntegros y units, si continuém en aquest moment històrich, sens adularlo ni fingirlo, los aconteixements diversos influhirán á Catalunya, unintla en una sola aspiració de diferenciació (no vul dir separatisme) y de vida; y si un dia transigim, renegarém de nosaltres y caminarem enrera; si contém lo que podem dirne tradició, guanyarem, ab tanta més ventajja quant més siga lo temps que hajam tingut de sufrir á disgust la dominació abominable d' altre poble.

S. B. M.

Com nos tractan

Ha dit en Silvela que 'l Catalanisme era un lamentable retroceso, y sense que volguém suposarli mala fè, que de tot hi pot haver, demostra una ignorancia supina de lo que vol y ahont va 'l Catalanisme.

Tota persona que sense apassionament de cap mena estudihi y comprega nostre programa aprobat en la memorable Assamblea de Manresa no podrà menys de confessar que l' esperit d' ell es eminentment liberal y que en cap de sas bases pera la constitució regional catalana hi ha res d' atanich. Lo que hi ha, y que sols veuhen la gent de Madrid per sa propia conveniencia, es que Espanya está un sigle enrera de nostra florida regió, y lo que demaném los catalans pera nosaltres, no podes, ni per sa condició històrica ni per son grau de avans, concedirho á cap més de las regions que componen l' Estat Espanyol, y aixó ha fet neixer lo calificatiu d' utòpich que diuhen ells esser lo Catalanisme.

de la nómina y que no s' preocupan de res més que de son propi benestar, procurantse pera que aixó duri, un poble ben curt de coneixements y ben llarch de pretensions, com ho es per desgracia 'l que viu en l' Estat que 'ns uneix; però 'ls que havém nascut en aquesta Catalunya, per nosaltres tan aymada com aburrida per nostres opressors, no podém, ni per egoisme ni per dignitat, permetre que 'l nostre desvetllament, la nostra activitat y 'l nostre avens sia passat pel mateix rasser que las planas de la Manxa y 'ls camps de Castilla, que tenen necessitats completament oposadas á las nostras.

¿Volém llibertats més hermosas que las que pot gosar tot un poble quan de ellas n' es mereixador? Poden compararse aquestas, amples y grans, ab las mesquinas y falsejadas llibertats individuals? Las primeras serveixen sempre pera enaltir y fe se grans los pobles, y las segonas, si no hi ha un bon grau de cultura, embruteixen al home, com per dissort passa á Espanya, ahont hi ha dotze milions d' habitants que no saben de lletra y á la que s' han prodigat á mans plenas llibertats individuals, y, en cambi, s' moteja d' utòpich tot lo que fuig del uniformisme.

Lo Catalanisme, convensut de las necessitats de son terror y ab la vista fixa en son passat, estatuí unas bases fessin compatible la vida á la moderna ab las tradicions de nostres avis que tant enaltiren á Catalunya, fixant al mateix temps la manera viabe de gosar vida auónoma dins l' Estat Espanyol, Y aixó que en sí es lo programa pera la conquesta d' una gran llibertat, tot un president de Consell de ministres diu en plenas Corts que es un lamentable retroceso.

No parlém encare de la neurosis que segons lo mateix Silvela patim los catalanistas, pero si li dirém que de neurotichs ne som tots los catalans, puig en lo cor de tots hi ha l' esperit d' autonomia més ó menos atenuada per xorchs convencionals, lo que aival á dir que avuy la malaltia es benigne encare, pero gracias al tractament que seguixen á Madrid creyém véurens atacats molt aviat d' una neurosis aguda capassa pera la implantació de nostre ideal.

VICTOR VOLART.

Mars

Sa etimologia y principals mesos que li corresponen

Aqueix mes que ara es lo ters del any, segons nos dia Ovidi, ja 'l tenen en son Calendari los pobles de Italia ab sa diferencia de que per uns era 'l mes tercer, per altres lo quart, n' hi havia que 'l tenian en quint lloch, com també que 'l colocaban en lo sisé y fins per alguns era l' últim del any.

Rómulo lo considerá lo primer mes dels deu que constituían sa manera de comptar los anys que anavan passant, y aqueixa preeminencia la va conservar molts Estats d' Europa segons ho havém llegit, fins al sigle XVI y encara la conserva pels astrónoms, indubtablement porque durant son curs entra 'l sol en lo signe Aries, per lo qual comensan á comptar los del Zodiach. Está beix lo governa del signe Piscis representat per dos peixos y comprén trenta un dias de sol y trenta de lluna. La claror del sol aumenta una hora y trenta quatre minuts.

Segona l' art de treballar la terra, durant aqueix mesó; se podan y feman las oliveras; se cavan las vinyas y s' trasplantan, empeltan y expurgan los arbres. Se plantan bróquils, col y flors, pésols, raves, àpits y alls. També se sembran girassols, coronets, velluts y malvas. Ab lo bestiar que naix en aqueix temps se requereix s' 'l cuydi molt sens desonuydarse de las mares. Comensan á treballar las abellas en sos ruchs y en quant á las moreras que han d' alimentar als cuchs de la seda y hagin brotat s' ha de procurar que estigan en punts calents.

Si hem de creure als frenólechs y als fisiologistas, lo varó que hagi nascut en aquest mes será vergonyós, suntu y irresolut, será felís en la major part de sos dias, constant y fidel en l' amor, pare bondados, treballador, bon marit y excelent amich. La dona será casta, de bon caràcter, endressada y caritativa, poch afortunada, pero sofrida, bona mare y molt afecte á son espós.

L' aforistica catalana no posa en molt bon lloch al mes de que tractém, si ateném á aqueixos conceptes: «Mars marseja y hort berdejs». «Pel Mars no 'm grates pas». «Mars marsot tira la vella al clot y á la jove si la trob»—si be tenen sa compensació en aquestos altres:—«Quan voldrás la casa obrar, en Mars has de comensar».—«Quen pel Mars trona, l' atmetla es bona».

Històricament considerat no ha sigut lo Mars gayre favorable als monarcas, puig son molts los qui han acabat son pas per la terra durant sos corresponents trenta un dias. Salomé, Juli Cesar, Tiberi, Antoni, March Aureli, Valentiniá, Saladí lo Gran, Joan IV y Pau I de Russia, Francesch I de Fransa, Pere I de Castilla dit lo Crudel, Nerimhan de Persia, Jordi Pochebrad de Bohemia, y altres ho comproban. En las manifestacions de la inteligencia també s' han marcat buyts que la mort ha anat fent entre 'ls vins dins aqueix mes y en diferents anys. Sant Tomás d' Aquino, gran teólech; Domat, Hospital y Pellicer, juriconsults; Voltá, Fontana, Newton y Laplace, homes de gran valer científich; literats capdals com Gesner, Sterne y Kotzebne, artistas tan notables com Beechownen y Inard músichs y Greuse pintor, y mecánichs tan importants com Harrisson lo notable rellotjer.

Entre 'ls molts y molts fets que podrian esser recordats compresos en la historia universal sols esmen-

terera aqueixos; lo divorci d' Ellonor d' Aquitània, origen de les rivalitats de França y Inglaterra; las vespras sicilianes; lo suplici dels templaris a París; la derrota de Carles lo Temerari a Granson; la expulsió dels jueus d' Espanya; la Butlla del Papa Juli III sobre 'ls capellans casats; la pau de Caterina de Medici ab los hugonots; la abdicació de Carles IV d' Espanya a favor de son fill Ferrán VII; lo retorn d' aquest després de son desterro; y per últim la proclamació de la primera constitució política espanyola en les Corts de Cádiz.

Lo paganisme havia decidit lo mes de Mars a Merte lo deu de la guerra; la Iglesia Católica l' ha consagrat a Sant Joseph, lo model exemplaríssim del cap de casa en la familia cristiana.

En lo temps de la Roma pagana se celebraven en lo mes de Mars aquelles saturnals que obligaven a las personas decents, formals y sérias, a no sortir de casa mentres duraven; en los sigles de la Roma catòlica, aqueix mes es lo de la penitencia.

Lo santoral català nos fa avinenta la memoria de paysans nostres dignes de veneració per sos mèrits y virtuts verdaderament superiors. Sant Medí, pagés vallessà; Sant Simplicio papa, a qui fan barceloní alguns antics autors extranjers; Sant Oleguer, bisbe de Barcelona y arquebisbe de la metròpoli de la vella Espanya tarragonina, qui fou la figura més gran del catolicisme espanyol en sos dias. Sant Pacià quines qualitats en l' obrar y en la elocució foren alabadas per lo gran doctor Sant Geroni; la també barcelonina Santa Madrona gran per sa constancia en la Fé fins al ésser sacrificada per ella; lo dia de Sant Feliú, geroní company de martiri de son prelat Sant Narcís; los no menys gloriosos màrtirs tarragonins Domici, Pelagia y Teodora tan invencibles com també los Sants Fileto, Leda, Maccedoni, Teoprida, Antioqui y Cronides. També 's recordan als grans taumaturgs, Beats Salvador d' Horta, nascut a Santa Coloma de Farnés y D. Joseph Oriol que ho fou a Barcelona.

La historia patria nos menciona entre altres los següents fets: la mort de la viuda del comte Borrell anomenada Ermesinda en 1057, la celebració d' unas Corts a Tarragona per Jeanne I en 1234, publicantshi prudents y molt oportunas lleys econòmiques; la concordia feta entre Sanxo fill del rey de Castella Alfonso lo sabi y Pere III d' Aragó, en 1281; la excomunió en virtut de la qual entran a Catalunya 'ls francesos comandats per son rey Felip I' Atreuit ab l' objecte de ferse amos de la corona catalana-aragonesa, cuydats de treuerlosen las moscas prodigiosament sortidas del sepulcre de Sant Narcís, en 1283; lo comensament del segon circuit de muralias de Barcelona en 1287; la declaració de Pere I Ceremoniós de que las Illas Balears, lo Rosselló y la Cerdanya sempre han d' estar units a sa corona en 1344; l' horrorós terratrémol que s' afectiva en los Pirineus cayent molts edificis, rocas, y ocasionant grans desgracias en 1374; lo manament dels Concellers de Barcelona de que las sedas importadas de la part de Lleuant sian venudas al pes de Barcelona en 1394; la celebració a Lleyda d' un concili en lo que s' hi busca medijs pera conjurar l' escandalo cisma que divideix la Catolicisme en 1418; l' haverse de donar ordre de que surtin de Barcelona los castellans y 'ls gescons en 1464; lo de la crema pública de Biblias traduhidas al català manoda pels inquisidors en 1498; la celebració del primer y únich capítol general celebrat a Espanya del ordre del Toysó d' or convocat y celebrat per Carles V d' Alemania en lo chor de la seu barcelonina en 1519; la presa dels diputats Claris y Tamarit per manament de Felip V en 1640; la derrota de las tropas castellanas en La Granada prop de Vilafranca del Panadés, essentae portadas presonerias l' endemà a Barcelona, en 1642; lo tancament de las últimas Corts catalanes que s' han celebrat brat en 1706; restabliment de las antigas prerrogativas del Comerç de Barcelona per Felip VI en 1758; la instalació de la primera Caixa d' Estalvis en aquella mateixa ciutat en 1844; la disolució dels tres antics gremis compostos de gent de mar de Barcelona en 1850 y per no citar més, la instalació de las primeras Germanetas dels Pobres establertas en la mateixa Barcelona y a Espanya en 1864.

Durant los trenta y un dias d' aquest mes en diferents anys es de suposar han vingut se n' han anat de l' escena de la vida molt compatriotes nostres dignes d' ésser recordats per lo que enaltiren la patria ab sas virtuts, ab sos talents ó ab sos mèrits. Sols recordaran entre los primers a En Pere Castelló y Ginestà, fill de Guissona qui fou a Madrid un dels promovedors del impuls que donaren les ciencias en son temps nascut en 1793, CASSIMIR BOFARULL un reusenç militar qui fou un dels primers espanyols que ab més fé y entusiasme se preocuparen en estendre l' ensenyansa popular,

va neixer en 1749; Joan Cortada un dels mes ben reputats homes de lletras que ha produhit Barcelona en lo sigle XIX, que va neixer en 1805; lo inolvidable poeta Josepha Massanés de Góonzalez filla de Tarragona desde l' any 1811; Francisco Camprodon aoreditadíssim autor dramátich un dels primers promovedors de la sarsuela espanyola fill de Vich y nascut en 1816 lo doctor Joseph Letamendi, barceloní, un dels homes de més variats coneixements que havém tingut quin naixement fou en 1823; dels morts esmentarém Mossen Bernat Boades, rector de Blanes, historiador y lo primer numismátich espanyol de que hi ha noticia qui acabá sos dias en 1444; l' aoreditad esculptor académich barceloní Carles Salas que va morir en 1788; lo sabi ononge geroní don Francisco Xavier Dorca, en 1806; lo malaganyat compositor en Vicens Cuyás, mort en la flor de la joventut en 1839; lo doctor Joseph Auriso, reputadíssim catedrátich de la Facultat de Farmacia y apotecari del Rey qui morí en 1865; Odó Fonoll un dels primers pedagogos espanyols, natural de la Seu d' Urgell mort en 1875; Jaume Biscarri, un dels mú-ichs més inteligents de Catalunya en 1877; Joaquim Garcia Parreño, un dels actors més conciensuts del teatre català, en 1880; y En Claudi Lorenzale una de las figuras més importants del renaixement artístich iniciat aquí sexanta anys enrera, qui acabá son pelegrinatje mortal en 1889.

RAMON N. COMAS.

El Carnaval a Cartagena

El «Carnaval de Venecia» es lo de mes fama del mon y no hi ha dupte que qui te ganas de disfrutar dels dias d' expansió y alegria, a que 'ns convida el Carnestolta, y te diners s' ha de trasladar a aquell bossi de terra que es del nou paradís.

Pero 'ls que som pobres, en lo bon sentit de la paraula, no tenim mes remey que disfrutar del Carnaval allí ahont ens trobem.

Per la meua sort m' ha tocat enguany trobar-me a Cartagena, en aquesta plassa forta ahont sembla que 'ls yanquis també hi haurian entrat, malgrat las baterias de canons y castells que la defensan y al veurer la tranquilitat ab que han passat aquets bulliciosos dias francament me 'n he fet creus.

Transitava per los carrers y especialment los de major y de la Marina Espanyola, a totas horas del dia y de la nit una munió de disfressos y disfressas, grans y petits y gran número de personas, també d' abdos sexes, ab sos trajos endiumenjats, sense que per cap motiu se promogué lo mes petit incident desagradable.

Los disfressos y 'ls que no anavan disfressats, tant a la nit com a la tarde obsequiavan a las bellas cartageneras, que son bellas de veritat, ab serpentina que eran llensadas discretament als balcones (quan no ho feya brutalment an que 'm digueren portava estrelles de mar a la màniga) ó ab bossas de confetti, retalls de papiers de color de forma rodona a quina galanteria ellas corresponian ab una rialla de simpatia tan si eran coneguts seus com forasters.

Las serpentina també de paper de color s' enredavan per las baranas dels balcones y servian d' adorno dels mateixos; ó s' enredavan per los archs de ferro que anavan de banda a banda de casa, en lo que hi anavan colocats los globos pera quedar a la nit il·luminat lo carrer a la veneciana; ó anant del obsequiador a la obsequiada feya l' ilusió d' un teléfono de pochos quartos.

Desoriurer la festa ó donarne una idea per petita que fos, es ja cuestió d' estudi y a mí m' escua malament ferho, no precisament en aquestos moments, sino sempre que soch de viatge perque altras tribulacions mes positivias me reclaman l' atenció y necessitan de l' ajuda de ma poca inteligencia.

Mes si diré que aquí los tres darrers dias, per mes que no surten las carrossas que están acostumats a veurer en nostra mateixa ciutat, son casi de rigurosa festa no haventhi obertas mes que aquellas botigas y establiments que las necessitats ó contingencia de las festas reclaman.

Pochs, jo no 'n vareig veurer cap, disfressos cridavan l' atenció per la elegancia de sos trajos ó per la originalitat dels mateixos: tots vestian a lo Govern de Silvela, de rigurosa economia y l' gust ab escullir sos trajos era de lo mes estafalari.

Una estudiantina ó millor dit una agrupació d' uns vint y tants joves se disfressaren de catalans ab l' espardeya de vetas blancas, calsó y barretina, pero com ara aixó de català fa olor de separatista los pobres homes tingueren lo felis acudit d' encasquetarse una chaquetilla torera ben curta.

Y aixis ja 's podia compendrer que eran catalans pestissos.

Lo que fa fer la propaganda d' en Romero Robledo

Be es veritat que no esolia pas que anessin ab chaquetilla pera endevinarse que no sabian dir setes. N' hi havia prou contemplant com portaven la barretina.

Coll-tombadas s' amagavan a las miradas de molts de nostres germans que dolian pera veurerlas ben pesadas y que fins exposantes a rebre un disgust, s' acostaven a ella pera arreglarlos.

Dels balls no parlaré en un altre article, donchs los que tenen lloch en lo «Teatro Circo» al que hi concorren uns 3000 espectadors, mereix que 'l ressonyi una mica espayet.

F. C. y E.

Fora de casa 27 Febrer de 1900.

CRÓNICA

Hem rebut sagells de la «Unió Catalana» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa destitgln adquirirne poden ferho en nostra Redacció.

En la reunió que tingué lloch ahir nit, en la sala de sessions de la Alcaldía, la comissió encarregada de portar a cap los travalls d' organizació pera la manifestació que diumenge se celebrará en aquesta ciutat pera honrar la memoria dels 133 reusenchs que sacrificaren sas vidas en los camps de Morell y Vilallonga l' any 1838, detesant la llibertat, s' acordá sotivar los darrers detalls pera tan gran acte.

Se tracta res més que d' honrar la memoria d' aquells màrtirs fills de la ciutat de Reus, y ab aixó queda dit que sens miras de colors polítichs, ni passions de cap mena, tots los paysans d' aquellas víctimas hi caben, puig deuen tenir en compte que si moriren com a liberals combatent contra carlins uns y altras eran germans.

La manifestació se formarà a la Plassa Mercadal, a las duas en punt de la tarde, dirigintse desde allí al Cementiri, ahont tenen sa tomba aquellas víctimas.

En lo sorteig de la loteria nacional celebrat ans d' ahir a Madrid han sigut premiats ab 1.500 pessetas los números 2.444 y 25.307, expendits en aquesta ciutat y Torredembarra, respectivament.

Ahira dematse celebraran en la parroquia Iglesia de Sant Pere, los funerals en sufragi del ánima del que en vida fou nostre amic don Lluís Quer y Cugat.

Lo temple, esplendidament il·luminat, cobertas per draps negres totas sas parets y aixecantse al centre un monumental tumul, presentava un aspecte del tot sever.

En las tres missas que 's cantaren se vegé la Iglesia concorregudíssima; nova prova de las molts simpatias que gosava 'l difunt en aquesta ciutat.

Ab aquest motiu repetim nostre més sentit pèsam a la familia del mort tant per tots plorat.

Lo mestre català D. Antón Ribera escrit desde Bayreuth advertint que 'ls compositors catalans que tingan esorita alguna obra pera orquesta sola, de no molt llargas dimensions y de música genuinament catalana y vulguia que sia executada a Alemania, poden enviarla (partitura y parts d' orquesta), avans del 6 de Mars próxim, a dit mestre, en la «Postre Restante» de Bayreuth.

Los orfeons mallorquins están ensajant un himne que 's cantarà en la festa regionalista que 's prepara en honor d' en Geroni Roselló.

La majoria de las Companias de ferrocarrils espanyols, acaba de sometre a la aprobació del Govern una nova tarifa econòmica pera 'l transport de paquets de 3 y 5 kilògrams per grán velocitat als preus respectius de 1 y 1'65 pessetas sia cualsevulga lo recorregut resultant una reducció de 35 a 37 per 100 sobre las tarifas actuals.

L' Ingenyer senyor Elio de Lallave s' ha encarregat de la secció d' aigües de la provincia.

Lo recaudat fins ara en metálich en lo Foment del Travall Nacional pera socorre a las víctimas del incendi de Ataquines, puja a 30.000 pessetas.

Comunican de Valencia que en lo poble de Cuartell, d' aquella provincia, s' ha incendiat l' hermós palau que allí posseñian los comtes de Saura.

L' edifici quedá reduhit a runes, no havent ocorregut cap desgracia personal.

Las pérduas materials son de molta consideració.

La producció del café en lo mon está representada pels següents països: Brasil, 630 mil tonelades; Mègich y Amèrica Central, 90 mil; Venezuela y Colòmbia, 75 mil; Java, 39 mil; Cuba, Puerto Rico y altres Antilles, 33 mil; Àfrica y Arabia, 15 mil; Cèlan, Borneo y Sumatra, 17.710. Total 900.710 tonelades.

Lo recanuat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents especies puja la quantitat de pessetes 1111'28.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Acordat pel Excm. Ajuntament de ma Presidencia en Consistori de 21 del actual la celebració d'una manifestació oficial en commemoració del aniversari de la mort dels veïns d'aquesta ciutat que moriren en los camps de Morell y Vilallonga, en la luctuosa jornada del primer de Mars de 1838 a quin acte hi assistirà l'Cos Municipal, aquesta Alcaldia, en compliment de lo acordat, té l'gust d'invitar pera que assisteixin a la mateixa, a las corporacions, societats, entitats y particulars d'aquesta ciutat y en general a tots los veïns liberals d'aquesta població pera que secundant aquella iniciativa contribueixin a rendir un recort a la memoria d'aquells de nostres germans sacrificats en aras de la defensa de la llibertat.

La manifestació s'organizarà en las Casas Consistorials a las tres en punt de la tardé del dia 4 de Mars próxim a quin punt poden concorre los que desitjin assistir a la mateixa dirigintse al Cementiri general a depositar una corona en la tomba que guarda 'ls seus restos.

La Alcaldia d'aquesta ciutat espera dels sentiments lliberals d'aquest veïnat coadjuvará ab son concurs a la importancia de la manifestació acordada celebrar per la Corporació Municipal.

Lo que 's fa públich pera general coneixement.

Reus 27 de Febrer de 1900.—L'Alcalde, P. Font de Rubinat.

Registre civil

dels dias 27 y 28 de Febrer de 1900

Naixements

Joan Cugat Pinyol, de Joan y Antonia.—Rosa Dalmau, de Joseph y Teresa.—Bonaventura Ferré Llauredó, de Ramon y Maria.—Victor Rigal Solé, de Victor y Rosa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joan Llauredó Espasa, 82 anys, Hospital Civil.—Ursula Brunet Freixa, 63 anys, Sant Celestí, 2.—Antoni Ferraté Sotorra, 80 anys, Camí Aleixar, 5.

Secció religiosa

Sant d'avy.—Sant Pau.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avny a las quatre de la tarde se celebrará la devota funció del «Via-Crucis» al que se seguirá lo sermó y l'cant del «Miserere» en honor de Jesús Nazareno.

Sant de demé.—Sant Emeteri.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Còtisiació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	70'90	Aduanas	101'37
Exterior		Norte	55'30
Amortizable		Alicants	75'25
Cubas 1896	82'87	Orenses	17'05
Cubas 1890	69'37	Obs. 6 0/0 Fransa	94'
Filipinas	87'12	Id. 6 0/0	50'
Exterior París	68'92	Id. 3 0/0	
GIROS			
París	30'50	Londres	32'83

Ordres de Borsa pera Barcelona Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedes d'or y bitllets de tots los països.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Còtisiació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	70'92	Cubas del 86	82'93
Orenses	17'05	Cubas del 90	69'37
San Juan		Aduanas	101'37
Norte	55'30	Ob. 5 0/0 Almansa	97'75
Fransas	50'	Id. 3 0/0 Fransa	49'87
Filipinas			

PARIS

Exterior 69'10 Madrid

GIROS

París 30'50 Londres 32'83

Se reben ordres pera operacions de Borsa. Compra y venda al comptat de tota classe de valors cotisables d'Borsa. Descompte de cupons y compra de monedes d'tots los països.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		32'50	
> 8 dias vista			
> vista	32'86	32'86	
París 90 dias fetxa			
París vista	30'55	30'50	
Marsella 90 dias vista			
VALORS LOCALS			
	DINER	PAPER	OPER.

ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		700	700
Industrial Farinera	650	675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	600	625	
Manufacturera de Algodón	140		155
Companyia Reusense de Tranzías	25		

Anuncis particulars

Mas

Ab caudal d'aigua propi.

Se'n ven un, a un quart de la Cintat; d'ense jornals de terra; que compta ab mina propia, y conducció d'aigües perfectes. Bon camí y casa, de construcció moderna; ab habitació pera pejesos y amo de la finca; corrals y dependencias pera 'l bestiar exta. exta. Pera informes dirigirse a l'imprenta.

CAFÉ CENTRAL

Per cessar en aquest negoci lo duenyó de dit establiment, lo vendrá mitjantsant tracte personal. Pera informes al mateix duenyó.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merescut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir a sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.º major de 140 páginas y 's ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

Proximament sortirà «La Il·lustració Llevantina»

Revista dezenal d'arts, ciencias, literatura y actualitats.

Compendrá 'l moviment intelectual y polítich del mon enter, y, en particular, de Catalunya, Valencia, Mallorca y Rosselló.

Estará a l'altura de las millors Il·lustracions estrangeras.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudatives com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afoña y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

Telégramas

Madrid 1.

Avny en lo Senat se discutirá a primera hora lo projecte de ley sobre 'l descans dominical.

—Alguns periódichs donan lo orit d'alarma al govern devant la possibilitat de graves aconteixements sino de moment, quan menys més tart.

A aquest objecte senyala com a molt significativa la visita que farà la reyna d'Inglaterra a Portugal en la primavera próxima; visita que corrobora 'l rumor de que entre Inglaterra y Portugal existeix un tractat d'emistat.

En los círcols polítichs també s'ha parlat d'aquest assumpto, al que 's concedeix bastanta importancia, máxim si 's té en compte que 'ls portuguesos, d'un quant temps a aquesta part, han extremat sas censuras contra Espanya.

—Lo general Azcoárraga 's proposa terminar avist los travalls de la comisió liquidadora de Filipinas, en la part que 's refereix a dit departament.

Dita comisió la presideix lo general Jaramillo.

—De Murcia comunica que 'ls travalls pera 'l Congrés Nacional d'Agricultura, segueixen realitzantse ab gran activitat.

Los organissadors d'aquest certamen están molt animats esperant d'ell grans resultats práctichs.

—Lo senyor Silvela ha manifestat que 'l govern está disposat a discutir ab la amplitud necessaria tots los projectes que quedan pendents.

Segons cálculs del president del Conselj, las Corts permanixerán obertas fins lo 25 d'aquest mes.

—En la Alta Cambra comensará demá la discussió del projecte sobre drets reals.

Avny, en quant s'entri a l'ordre del dia, se donará lectura al vot particular dels senyors Garzón y Eguiñor.

—Abir arribá a Berlín la Embaixada extraordinaria que farà entrega al príncep hereu d'Alemania de las insignias del Toysó d'Or.

—Lo projecte de decret sobre 'ls telegrafistes de Ultramar que 'l senyor Dato sotmeterá a la aprobació de sos companys de Gabinet, alcanza a uns 60 funcionaris.

—Lo Comité organissador del Congrés republicá internacional que se celebrará a París ab motiu de la Exposició Universal, ha acordat invitar, com a representants del republicanisme espanyol, als senyors Pi y Margall, Muro, Azcárate, Blasco Ibañez, Morayta, Ladevese y Junoy.

París 28.

Lo periódich «Revue des Revues» publica un article que ha causat profunda sensació, en lo que s'acusa al coronel Gerard d'haver mort a 5 mil indígenas a Madagascar.

Lo coronel Gerard será probablemente somés a un Consell de guerra.

—De Brusselas participan que han marxat al Transvaal, pera alistarse en las filas boers, cinch mil europeus.

De Marsella han sortit ja, ó están a punt de sortir, altres tres mil.

—Londres, 28.—En lo teatre Príncipe de Gales s'ha estrenat «La última aposta de Don Juan», arreglo del «Don Juan Tenorio», escrit per una poetisa d'origen espanyol.

Londres.—«The Graphic» diu que en lo combat del dissapte un regiment inglés que comptava ab 17 oficials perdé 14.

—Hi ha noticias d'altre sangrent combat entre forssas de Buller y algunas columnas boers.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

